

KLIERKOORTS VAN PFEIFFER EN ATYPISCHE RUBEOLA BIJ VOLWASSENEN

Bij het lezen van het artikel van R. S. TEN CATE¹ „Atypische rubeola bij volwassenen” zou ik in verband met de differentiële diagnose ten opzichte van de klierkoorts van PFEIFFER enige opmerkingen willen maken.

Het heeft mij zeer bevreemd dat bij deze patiënte de reactie van PAUL en BUNNELL niet is verricht. Kan een negatieve titer bij voorbeeld van 1:16, op een bepaald tijdstip der ziekte geconstateerd, de diagnose klierkoorts van PFEIFFER zeker niet uitsluiten, des te meer is een positieve reactie bij voorbeeld van 1:128 of hoger, een waardevolle steun voor de diagnose, vooral als men de titer in de loop van de ziekte ziet stijgen.

Verder moge ik er op wijzen, dat bij een uitgebreid onderzoek, hier ter plaatse verricht bij ongeveer 300 patiënten, lijdende aan klierkoorts, al dan niet in abortieve vorm, 25 pCt duidelijke keelafwijkingen toonden, en dat slechts 17 pCt koorts hadden. Bij 2½ pCt kwamen exanthenen voor.

Voor het stellen van de diagnose klierkoorts van PFEIFFER heeft men op zijn minst 2 van de 3 volgende criteria nodig, te weten: het klinische beeld, het kenmerkende bloedbeeld en een positieve reactie van PAUL en BUNNELL.

Wat betreft het voorkomen van polyarthritis wil ik hierbij nog mededelen, dat ik onlangs in mijn practijk een meningitische vorm van de ziekte van PFEIFFER heb gezien, die zich aanvankelijk voordeed als angina met acuut gewrichtsrheuma. Ik gaf patiënte 7 gram salicylas natricus daags, maar zij braakte na een dag alles uit. Zij bleef braken, ook nadat ik een dag de toediening van salicyl had gestaakt. De sterke meningitische verschijnselen die toen ontstonden, vormden echter een voldoende verklaring voor de braakneiging, die na een lumbale punctie binnen enige dagen verdween. Ik ging pas aan mononucleosis infectiosa denken, toen de miltstreek pijnlijk werd bij druk, en hoewel patiënte maar enkele duidelijk gezwollen klieren had. De titer volgens PAUL en BUNNELL bedroeg 1:128 en ook haematologisch werd de diagnose bevestigd.

Merkwaardig is, dat bij de klierkoorts van PFEIFFER in het algemeen, hoe ziek de patiënt vaak ook is, de bezinking slechts bij uitzondering verhoogd is. Bij deze door mij waargenomen patiënt was de bezinking eveneens normaal.

Voor verdere bijzonderheden zij verwezen naar de Verhandelingen van het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden, nr. XV: *Een epidemie van mononucleosis Infectiosa in de algemene practijk*, door ondergetekende, verschenen bij STENFERT KROESE, Leiden, 1949.

Literatuur: 1R. S. TEN CATE (1952) *N.T.v.G.*, 96, 2302.

Beuningen, 22 September 1952

L. M. DE SONNAVILLE

Met de opmerkingen van collega DE SONNAVILLE ben ik het volkomen eens. De reactie van PAUL en BUNNELL zou zeker een der volgende diagnostische hulpmiddelen zijn geweest, wanneer de diagnose rubeola niet was komen vast te staan door het verschijnen van plasma-cellen in het perifere bloed.

Wassenaar, 3 October 1952

R. S. TEN CATE

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — INTERNATIONAAL CONGRES VOOR OTO-RHINO-LARYNGO-BRONCHO-EN OESOPHAGOLOGIE TE AMSTERDAM. Het vijfde internationale congres van neus-, keel- en oorheelkundigen zal van 8 tot 13 Juni 1953 te Amsterdam worden gehouden in het Koninklijk Instituut voor de Tropen. Het secretariaat staat onder leiding van W. H. STRUBEN, J. J. Viottastraat 1, Amsterdam. Voorzitter van het comité van voorbereiding is prof. dr. EELCO HUIZINGA (Groningen).

— HET CONGRES VOOR CHIRURGIE UITGESTELD. Blijkens een bericht in het *Journal International de Chirurgie* (Deel XII, afl. 3) is het internationale congres voor chirurgie, dat in April 1953 in Lissabon zou worden gehouden, uitgesteld tot 15 September.

INDONESIË. — DOCENTEN IN DE GENEESKUNDE OP JAVA. De geneeskundige faculteit te Djakarta is samengesteld uit 12 hoogleraren (inwendige ziekten, huid- en geslachtsziekten, inwendige ziekteleer, heelkunde, neus-, keel- en oorheelkunde, röntgenologie, algemene ziektekunde en parasitologie, pathologische anatomie, verloskunde, neurologie, oogheelkunde en organische scheikunde), 2 buitengewone hoogleraren (bacteriologie en hygiëne, en plant-